

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Irena Erlebachová.

Dostupné ze Školského portálu Karlovarského kraje www.kvkskoly.cz, materiál vznikl v rámci projektu Gymnázia Cheb s názvem Rozvoj školského portálu Karlovarského kraje

URČOVANÍ RODU

- V němčině se rody podstatných jmen liší ve většině případů od českých (např. der Stuhl, ta židle). Musíme si je zapamatovat, ale je několik pomůcek, které nám mohou pomoci určování rodu zjednodušit.
- V této prezentaci si tyto pomůcky předvedeme a uvedeme několik příkladů.

URČOVÁNÍ PODLE PŘIROZENÉHO RODU

○ **Mužský rod**

- **Osoby s mužským pohlavím**
- ten muž => der Mann
- ten učitel => der Lehrer
- ten otec => der Vater

- **Zvířata s mužským pohlavím**
- ten pes => der Hund
- ten kocour => der Kater
- ten lev => der Löwe
- ale das Pferd...!

URČOVÁNÍ PODLE PŘIROZENÉHO RODU

○ Ženský rod

- **Pojmenování osob ženského pohlaví**

- ta sestra => die Schwester
- ta jeptiška => die Nonne
- ta kuchařka => die Köchin

- **Výjimky**

- ta dívka => das Mädchen (to děvče)
- ta slečna => das Fräulein

- **Pojmenování zvířecích samic**

- ta kočka => die Katze
- ta kráva => die Kuh

URČENÍ RODU PODLE VÝZNAMU SLOVA

- **Mužský rod**
- Světové strany
 - severozápad => der Nordwesten
 - jih => der Süden
- Dny a měsíce
 - pátek => der Freitag
 - narozeniny => der Geburtstag
 - srpen => der August
- Alkoholické nápoje
 - whisky => der Whiskey
 - absint => der Absinth
 - **Výjimka**
 - pivo => das Bier
 - názvy piva jsou také středního rodu (das Heineken...)
- Značky automobilů
 - der BMW
 - der Audi

URČENÍ RODU PODLE VÝZNAMU SLOVA

○ **Ženský rod**

○ Názvy stromů

- smrk => die Fichte
- buk => die Buche
- topol => die Pappel
- **Výjimka**
- javor => der Ahorn
- Všechna slova končící na Baum jsou rodu mužského

○ Některé názvy plodů

- kokos => die Kokosnuss
- švestka => die Pflaume
- citrón => die Zitrone

○ Názvy mnoha drobných živočichů

- moucha => die Fliege
- komár => die Mücke
- čmelák => die Hummel

URČENÍ RODU PODLE VÝZNAMU SLOVA

- **Střední rod**
- Chemické prvky a sloučeniny
 - stříbro => das Silber
 - benzin => das Benzin
 - **Výjimky**
 - **die** Bronze, **der** Phosphor
 - Slova zakončená **-stoff (der), -säure (die)**
- Tablety- léky
 - morfium => das Morphium
 - Penicilin => Penizillin
- Mlád'ata
 - kotě => das Kätzchen (koncovky **-chen** a **-lein** značí vždy střední rod a vyjadřují zdvořilost)
 - Kůzle => Zicklein
- Jazyky
 - čeština => das Tschechisch(e)
 - maďarština => das Ungarisch(e)
- Barvy
 - Modrá => das Blau
 - Žlutá => das Gelb

URČENÍ PODLE PŘÍPONY NEBO ZPŮSOBU TVOŘENÍ

○ **Mužský rod**

○ Příponami

- -er (Kugelschreiber)
- -ig (Honig)
- -ling (Frühling)
- -ant (Pedant)
- -är (Tributär)
- -eur (Ingenieur)
- -ist (Rassist)
- -(is)mus (Organismus, Kapitalismus)
- -or (Traktor, Mentor)

○ Odvozením od sloves bez přípony

- zavolání => der Anruf
- zastavení činnosti => der Halt
- let => der Flug

URČENÍ PODLE PŘÍPONY NEBO ZPŮSOBU TVOŘENÍ

○ **Ženský rod**

○ Příponami

- -ei (Partei)
- -in (Lehrerin)
- -heit (Krankheit)
- -keit (Ewigkeit)
- -schaft (Freundschaft)
- -ung (Endung)
- -anz (Substanz)
- -enz (Referenz)
- -ie (Bulimie)
- -ik (Politik)
- -ion (Lektion)
- -tät (Kapazität)
- -ur (Dressur)

URČENÍ PODLE PŘÍPONY NEBO ZPŮSOBU TVOŘENÍ

○ **Střední rod rod**

○ Příponami

- -chen (Kätzchen)
 - -lein (Hündlein)
 - -tum (Königtum)
 - -(i)um (Studium)
 - -ma (Aroma)
 - -ment (Moment)
- } zdrobněliny

○ Zpodstatnělé infinitivy

- plavání => das Schwimmen
- kreslení => das Zeichnen

○ Slova anglického původu

- das Restaurant
- das Know-how

ZVLÁŠTNOSTI

○ **Dvojí/trojí rod**

○ das/die Cola

- => cola

○ Der/das/die Dschungel

- => džungle

○ Der/das Moment

- => moment

○ Der/das Joghurt

- jogurt

○ **Různý rod = různý význam**

○ Der Tor => blázen

○ Das Tor => brána

○ Der See => jezero

○ Die See => moře

○ Der Tau => rosa

○ Das Tau => lano

DĚKUJI ZA POZORNOST

- Autor všech částí prezentace, není-li uvedeno jinak, je Irena Erlebachová
- Zdroj:
 - Moderní gramatika němčiny
 - Eva Berglová, Eva Formánková, Miroslav Mašek
 - Nakladatelství Fraus, Plzeň 2002

